

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАУЧНОТО ЖУРИ

ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ НА
НАУЧНОТО ЖУРИ

СТ А Н О В И Щ Е

от д-р Надя Георгиева Бояджиева, професор по „Международно право и международни отношения“ в Юридическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски”

относно дисертационния труд на **СТАНИСЛАВА ДИМИТРОВА ГРУЕВА** редовен докторант в Катедра „Нова и съвременна обща история“, Исторически факултет на Софийски университет „Св. Климент охридски“
на тема:

**ФРАНЦИЯ И ВИЗИЯТА НА ШАРЛ ДЪО ГОЛ ЗА ОБЕДИНЕНА ЕВРОПА
(1958-1969)**

за присъждане на научно-образователна степен „доктор”,
област на висше образование 2.Хуманитарни науки, професионално
направление 2.2. История и археология, Нова и съвременна история –
Съвременна обща история, с научен ръководител:
проф. дин Драгомир Драганов

Предмет на оценка в настоящето становище е дисертационния труд на Станислава Груева, посветен на една европейска велика сила – Франция и на един от нейните най-велики политически фигури – генерал Шарл дьо Гол. Неговата политика и до днес предизвиква различни оценки, но независимо от нюансите им, изследователите са единни относно изключителното място, което заема дьо Гол във френската история, френската политика и ролята му за процеса на европейско обединение. Продължителната политическа кариера на дьо Гол има различни периоди. Груева е избрала за предмет на изследване онзи период, когато той е избран за президент на Петата република в края на 1958 г. и заема този пост до оттеглянето си от обществения живот през април 1969 г. В продължение на повече от десетилетие този изтъкнат политик определя ролята на Франция в световните и в европейските междудържавни отношения и се превръща в синоним на френската политическа система, на френската политика и стремеж за влияние. Неговото управление преминава под натиска на изключително драматични изпитания пред европейската и световната дипломация, свързани с голямата Берлинска криза, Кубинската

ракетна криза и други конфликти от началото на 60-те години. По примера на ген. дьо Гол значителен брой европейски държавници и политици са принудени да отговарят на предизвикателствата на двуполюсната система и го правят по различен начин.

В дисертационния си труд докторантката Станислава Груева предлага оригинално виждане и оценка на политиката на дьо Гол, на неговите политически идеи и стратегия за издигане на ролята на Франция в Европа и в света. Трудът има класическа структура от увод, три глави, заключение, списък на използваните съкращения, библиография и приложения, в общ обем от 323 стандартни машинописни страници. Тази структура е подходяща за избраната сложна и многоаспектна тема. В същото време тя идва да покаже, че докторантката успешно е успяла да обхване широк кръг от проблеми и да остави положително впечатление за стройност, логичност и прегледност на изложението. Без да навлизам в детайли, ще подчертая, че в увода са посочени предметът на изследването, аргументирано са изтъкнати актуалността на темата, хронологическите граници на изследването и е направен историографски преглед на използваните източници и литература. Още в началото трябва да подчертая, че трудът впечатлява с широката гама от използвани източници и специализирана литература на различни езици, включваща трудове на български и чужди автори – специалисти по проблематиката. Следва да подчертая, че докторантката е използвала и архивни свидетелства от българските архиви, което допринася за високата оценка на труда. Методите на изследване са интердисциплинарни и напълно подходящи за тази дисертационната тема.

Без да навлизам в детайлна характеристика на отделните глави, което не е възможно да бъде сторено в рамките на едно кратко становище, държа да отбележа, че уводната първа глава има въвеждащ характер, а втора и трета глава представляват основното ядро на изследването, където докторантката демонстрира своите задълбочени знания по изследваната проблематика, широка професионална подготовка в научната област като цяло. Сред научните приноси следва да посоча задълбочения анализ на френските външнополитически стратегии; очертаването на факторите, които оказват влияние върху позицията на Франция в условията на двуполюсното противопоставяне между Изтока и Запада. Представен е анализ на ролята и

значимостта на дьо Гол за формулирането на френската външна политика по отношение на европейските държави и на свръхвържавите САЩ и СССР. В същото време е представена дискусия относно практическото приложение на визията на дьо Гол за ролята на Франция в Европа. Важна заслуга на докторантката е привличането и използването на документи от Архива на МВнР, както и използването на източници от престижни автори и специализирани издания. Посочените тук са само част от приносите на дисертационното изследване, с които не се изчерпват многоаспектния характер на приносите.

Като препоръка бих добавила, че може би ще бъде целесъобразно да задълбочи анализа на съвременната дискусия на ролята на дьо Гол в бъдещата си работа. Изключително сериозен анализ на целите на дьо Гол и формулирането на френската политика, както и на реакциите и политиките на различните държави, с които Франция си взаимодейства на международната сцена в тези изключително динамични и драматични години през Студената война, например предлага колективният труд „Глобализирането на дьо Гол: Международните перспективи на френската външна политика 1958-1959“.¹

Нерядко, когато оценяваме първите опити на младия историк за задълбочено изследване по избраната от него тема, наблюдаваме амбицията за разглеждане на много и различни аспекти на изследваната тема. В този случай стремежът на Груева да изследва в рамките на своя труд няколко различни аспекти по темата заслужава положителна оценка, тъй като тя успешно е реализирала поставените в изследването задачи и е успяла да вплете различните аспекти на темата в едно стройно изложение. В същото време, анализът несъмнено надхвърля изискванията за една докторска дисертация. В този смисъл, пожелавам на докторантката да продължи изследванията си и да развие творческия си талант като разгърне своите изследователски търсения в бъдещо монографично изследване, с което ще допринесе за съвременен, модерен разбиране на приноса и ролята на Шарл дьо Гол за издигане престижа на Франция и неговата визия за ролята на

---

¹ Globalizing de Gaulle: International Perspectives on French Foreign Policies, 1958-1969. Christian Nuenlist, Anna Locher, and Garret Martin, Eds. Lanham, Md Rowman & Littlefield - The Harvard Cold War Studies Book Series, 2010

Франция в процеса на европейската интеграция, с което несъмнено ще допринесе за обогатяване на специализираната литература по темата у нас.

Освен дисертационния си труд, докторантката представя и четири научно-изследователски статии по темата на дисертацията. С тях се допълва цялостното отлично впечатление за сериозна теоретична подготовка, овладяни умения за дълбоки разсъждения и изводи.

В заключение, на базата на оценките и изводите, посочени в становището, приемам, че:

1. Направените констатации дават основание да се изтъкне, че докторантката притежава необходимите теоретични знания и умения за самостоятелна научно-изследователска работа и че дисертационният труд е разработен на високо научно равнище.
2. Документите и материалите, представени от докторантката Станислава Груева, отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и звания и за заемане на академични длъжности в СУ „Св.Климент Охридски“.
3. Като имам предвид горепосочените изводи, с пълна убеденост давам своята **положителна оценка** на дисертационния труд и изразявам своето становище уважаемото Научно жури да присъди на **СТАНИСЛАВА ДИМИТРОВА ГРУЕВА** образователната и научна степен „доктор“ по област на висше образование 2.Хуманитарни науки, професионално направление 2.2.История и археология, Нова и съвременна история.

22 април 2016 г.

Член на научното жури:

/проф. д-р Надя Бояджиева/